

Til lovforslag nr. L 223. Betænkning afgivet af Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik den 4. maj 2004

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven

(Ændrede visumbetingelser, udvisning ved dom for ulovlig tvang i forbindelse med indgåelse af ægteskab, børnebortførelse eller menneskehandel samt afskæring af kontante ydelser til asylansøgere i åbenbart grundløs-hasteproceduren m.v.)

[af integrationsministeren (Bertel Haarder)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 31. marts 2004 og var til 1. behandling den 16. april 2004. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og integrationsministeren sendte den 15. marts 2003 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 222. Den 30. marts, 15. april og den 26. april 2004 sendte integrationsministeren de indkomne høringssvar og den 7. april 2004 et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 7 spørgsmål til integrationsministeren til skriftlig besvarelse. Integrationsministeren har besvaret 3 af disse spørgsmål, mens de øvrige forventes besvaret inden lovforslagets 2. behandling.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (S, V, DF, KF og KD) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget lægger vægt på, at der overordnet set er tale om en lempelse af visumreglerne, som gør, at flere vil kunne få visum. Derfor er vi tilfredse med, at integrationsministeren under førstebehandlingen tilkendegav følgende: »Udlændingestyrelsen vil normalt kun stille kravet om sikkerhedsstillelse i tilfælde, hvor en visumansøger i dag ville få afslag. Det betyder med andre ord, at flere vil kunne få visum.«

Socialdemokratiet tilkendegav under førstebehandlingen af lovforslaget, at vi accepterer, at sikkerhedsstillelsen skal forfalde, hvis en visumholder søger og får afslag på asyl i Danmark eller et andet Schengenland. Vi tilkendegav ved samme lejlighed, at vi ikke mener, at den skal forfalde, hvis der indgives en berettiget ansøgning, som imødekommes af udlændingemyndighederne. Vi er tilfredse med, at ministeren i et svar til udvalget har tilkendegivet følgende: »Hvis der under en udlændings visumophold i Danmark – efter at der i forbindelse med visumudstedelsen er stillet økonomisk sikkerhed – opstår begivenheder i udlændingens hjemland, som medfører, at udlændingen nærer en velbegrundet frygt for forfølgelse ved tilbagevenden (de såkaldte flygtninge »sur-place«), f.eks. hvis der under visumopholdet finder et magtskifte sted i hjemlandet, der skaber risiko for forfølgelse af udlændingen, og hvis udlændingen på den baggrund indgiver ansøgning om asyl, vil der dog konkret kunne

foreligge hensyn af humanitær karakter, der afgørende taler imod, at det beløb, der er stillet som sikkerhed, skal forfalde til betaling.«

Socialdemokratiet opfatter sikkerhedsstillelsen som en ventil, som skal bremse chancerytterne. Derfor er den sociale skævvridning, som sikkerhedsstillelsen også kan medføre, en utilsigtet sideeffekt. Enkelte ubemidlede, f.eks. mennesker på starthjælp og studerende, kan ikke rejse den nødvendige sikkerhedsstillelse gennem et almindeligt pengeinstitut. Det finder Socialdemokraterne bekymrede.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget hilser ændringerne og stramningerne af visumreglerne velkommen.

Dansk Folkeparti lægger specielt vægt på de skærpede betingelser, bl.a. at der for visse persongrupper stilles krav om en sikkerhed på 50.000 kr. hos en herboende person, og at sikkerheden forfalder til betaling, såfremt udlændingen overtræder visumbetingelserne. Vi hæfter os også ved, at visumansøgere, som overtræder visumbetingelserne, som udgangspunkt ikke kan få visum igen i normalt 5 år.

Det er ligeledes Dansk Folkepartis opfattelse, at det som udgangspunkt skal tale imod en asylansøgers ansøgning om asyl, hvis ansøgningen er indgivet af en person, der er kommet til Danmark på et visum. Tillige bør det pågældende land omgående rubriceres som et asylland med den virkning, at det er svært for andre personer fra det pågældende land at få visum.

Dansk Folkeparti skal opfordre regeringen til at arbejde for, at Schengenlandene snarest indfører en parallel til det nye amerikanske US-VISIT Program. Det er vigtigt, at alle, der indrejser på visum til Schengenlandene, afgiver fingeraftryk og bliver fotograferet, ligesom det er vigtigt, at de »afregistreres« ved udrejse. Er en person ikke afregistreret, skal personen efterlyses nationalt og internationalt. De indsamlede data på visumpersoner skal frit kunne udveksles mellem danske og udenlandske myndigheder og kan tillige være vigtige i kampen mod terror, illegale indvandrere og fupflygtninge.

Det er i orden, at ordningen om forlængelse af visumopholdet med yderligere tre måneder ophører. Derimod er det kritisabelt, at afviste asylansøgere, der har ansøgt om asyl i forbindelse med et visumophold, men som medvirker til asylsagens oplysning og til udrejsen, ikke vil

være afskåret fra igen at få visum. Det lyder som en gratis omgang til at rejse hjem og så forsøge igen senere med en »ny og bedre« forklaring. Dansk Folkeparti mener, at der skal slås hårdt ned på personer, der har udnyttet et visum og vores gæstfrihed til at ansøge om asyl.

Det er for Dansk Folkeparti en selvfølgelig, at udlændinge, der har ansøgt om asyl i forbindelse med et visumophold, og som opholder sig ulovligt her i landet efter et afslag på asylansøgningen, bliver udvist i større omfang end hidtil samt bliver indberettet til Schengeninformationsystemet (SIS). Dansk Folkeparti skal opfordre regeringen til at indberette alle sådanne personer til SIS.

Den bedre adgang til at udvise udlændinge, der er dømt for ulovlig tvang i forbindelse med indgåelse af ægteskab, finder Dansk Folkeparti helt i orden.

Dansk Folkeparti hilser det virkelig velkomment, at de groveste former for kriminalitet kan medføre udvisning, uanset varigheden af udlændingens ophold her i landet og uanset, om den pågældende har opholdstilladelse som flygtning. Det er derfor helt i orden, at en dom for børnebortførelse eller for menneskehandel nu bliver omfattet af den særlige udvisningsadgang.

Dansk Folkeparti deler i særdeleshed opfattelsen af, at asylansøgere, som får deres ansøgning behandlet efter den særlige åbenbart grundløshasteprocedure – fordi der er en meget stærk formodning om, at de ikke opfylder betingelserne for at få asyl – alene kommer til Danmark for at opnå kontante fordele og begå kriminalitet.

Derfor støtter Dansk Folkeparti regeringens ønske om at dæmme op for denne trafik. Det er derfor helt fint og i orden, at udlændinge, hvis asylansøgning behandles i åbenbart grundløshasteproceduren, og som er indkvarteret et sted, hvor der er gratis bespisningsordning, ikke får udbetalt nogen form for kontante ydelser. Hvis der ikke er tale om gratis bespisningsordning, kan der kun udbetales ydelser til dækning af kostudgifter. Dansk Folkeparti skal opfordre regeringen til, at sådanne udlændinge udvises hurtigt.

Et *mindretal* i udvalget (SF) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 2. behandling. Mindretallet vil til andenbehandlingen stille ændringsforslag til lovforslaget, som bl.a. i selve lovteksten indsætter, hvilke grupper der ikke kan

kræves økonomisk sikkerhedsstillelse for i forbindelse med visumansøgning, og hvilke referencepersoner der ikke skal stille økonomisk sikkerhed.

SF tager desuden afstand fra den ændring af praksis for forlængelse af retten til ophold her i landet, der er lagt op til i lovforslagets bemærkninger under pkt. 2.5. Efter SF's opfattelse bør der være videre adgang til forlængelse af visum.

Et *andet mindretal* i udvalget (RV) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 2. behandling.

Det Radikale Venstre finder det positivt, at det bliver muligt for flere mennesker at få besøgsvisum til Danmark. Under førstebehandlingen påpegede vi imidlertid en række problemstillinger, som ikke var fuldt belyst ved betænkningssafgivelsen. Det drejer sig blandt andet om, hvorvidt asylansøgere kan komme i en situation, hvor de reelt betaler for at få asyl. Ligeledes er vi usikre på, hvad de nye regler for forlængelse af visum reelt indebærer for f.eks. ægtefæller, som ikke har mulighed for at bo sammen her i landet. Disse spørgsmål ønsker vi afklaret inden endelig stillingtagen til lovforslaget. Vi ønsker derfor at få lovforslaget tilbage i udvalget efter andenbehandlingen til fornyet udvalgsbehandling med henblik på afgivelse af en tillægsbetænkning.

Et *tredje mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Enhedslisten kan ikke støtte lovforslaget. Det vil, som Dansk Folkeparti fuldstændig korrekt sagde det under førstebehandlingen, medføre en stramning på et område, som efter vores opfattelse skrider på en lempelse. Den holdning, som ligger bag dette lovforslag, er vi naturligvis imod, og vi finder ikke, at regeringen reelt åbner for en lempelse, selv om det er hvad den siger den gør.

Enhedslisten har tidligere i dette folketingsår stillet forslag om, at der indføres et retskrav på besøgsvisum, fordi der efterhånden er så mange tilfælde af urimelige afslag på visum til familimedlemmer og andre, som ønsker at komme på et kort besøg her i landet (jf. beslutningsforslag nr. B 35). Hensigten med forslaget var at skære igennem alle disse menneskers problemer og skabe en klar og gennemskuelig retstilstand for alle, både gæster og værter. Folketingets flertal ville desværre ikke være med til denne afklaring, men det er jo meget karakteristisk for den politi-

ske korrekthed, som præger dette område. Det er selvfølgelig ærgerligt, og de tusindvis af mennesker, som hvert år rammes af den aktuelle stramme visumpolitik, ved nu, hvor de skal rette deres vrede og frustration hen.

Vores modstand mod disse stramninger bygger konkret på flere forhold, hvoraf tre skal anføres her. Indførelsen af, at der skal stilles en økonomisk garanti for at få besøg fra visse lande, vil i praksis betyde, at det for mindrebemidlede vil blive vanskeligere at få besøg. Ganske vist skriver ministeren i lovforslagets bemærkninger, at det ikke er 50.000 kontante kroner, der skal lægges på bordet, men at beløbet skal stilles som en garanti. Hvis man imidlertid er arbejdsløs eller har et almindeligt job til en ganske jævn løn for slet ikke at tale om, at man er blandt de mennesker, som regeringen har sendt ned på starthjælpens kummerlige niveau, vil det være vanskeligt at stille en sådan garanti.

For det andet går vi imod forslaget, fordi man med garantikravet skaber en tvangsmæssig situation mellem vært og gæst. Hvis en visumgæst søger asyl, f.eks. fordi der er sket noget i hjemlandet efter udrejsen, kan det føre til, at garantibeløbet skal betales til staten af værten. Hvordan tror man, det vil stille en oprigtigt bekymret person, som frygter at rejse tilbage til mulig forfølgelse, at vide, at hans værter, som har været så venlige at stille en garanti, pludselig bliver plukket af staten for 50.000 kr.? Det er klart, at det vil de fleste have det utrolig dårligt med.

For det tredje går vi imod forslaget, fordi det kan vanskeliggøre muligheden for at søge asyl ad legal vej. Det er jo sådan, at mange af de regler, der er lavet, især i EU, reelt kommer til at gavne menneskesmuglerne, fordi det ikke er muligt at komme til Fort Europa uden at betjene sig af deres smugling. En af de få tilbageværende mulighederne har været at få et besøgsvisum og så søge asyl, når man var her. Det bliver gjort vanskeligere med dette lovforslag og vil kun være til gavn for menneskesmuglerne. Virkeligheden er jo, at hvis man ikke har et visum, så vil der for mange af de folk, vi taler om, slet ikke være mulighed for at komme ind i landet og dermed i sikkerhed for forfølgelse.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Siunmut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at kom-

me med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Birthe Rønn Hornbech (V) Irene Simonsen (V) Bodil Kornbek (KD) Marianne Pedersen (V)
Jørgen Winther (V) fmd. Peter Skaarup (DF) Jesper Langballe (DF) Else Theill Sørensen (KF)
Lars Barfoed (KF) Lotte Bundsgaard (S) Lissa Mathiasen (S) Morten Bødskov (S)
Anne-Marie Meldgaard (S) nfmd. Kamal Qureshi (SF) Elsebeth Gerner Nielsen (RV)
Søren Søndergaard (EL) Karen J. Klint (S)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 223

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar, fra integrationsministeren
2	Supplerende høringssvar og notat, fra integrationsministeren
3	Supplerende høringssvar og notat, fra integrationsministeren
4	Forslag til tidsplan for udvalgets arbejde med lovforslaget
5	Spm. 1 om den nuværende kontrol med visumreglerne, til integrationsministeren Spm. 2 om fremtidig kontrol med overholdelse af visumregler, til integrationsministeren
6	Svar på spm. 1 om den nuværende kontrol med visumreglerne, fra integrationsministeren Svar på spm. 2 om fremtidig kontrol med overholdelse af visumregler, fra integrationsministeren
7	Supplerende høringssvar og notat, fra integrationsministeren
8	1. udkast til betænkning
9	Spm. 3, om mennesker, som kommer til Danmark på et visum og under opholdet søger og får asyl, ikke indirekte kommer til at betale herfor, ved at referencens depositum inddrages, til integrationsministeren Spm. 4 om teknisk bistand til et ændringsforslag om, hvilke personer der aldrig kan kræves depositum for, til integrationsministeren Spm. 5 om redegørelse for, om man vil dispensere for kravet om depositum, til integrationsministeren Spm. 6 om, hvad forskellen præcis er mellem de nuværende visumregler og de af regeringens foreslåede regler, til integrationsministeren Spm. 7 om teknisk bistand til et ændringsforslag, som sikrer status quo, hvad angår mulighed for forlængelse af visum, til integrationsministeren
10	Svar på spm. 3, om mennesker, som kommer til Danmark på et visum og under opholdet søger og får asyl, ikke indirekte kommer til at betale herfor, ved at referencens depositum inddrages, fra integrationsministeren
11	Supplerende høringssvar, fra integrationsministeren